

K. KARATSOLIS
E. TSIANTI
& ASSOCIATES

DTK
L A W F I R M

Το Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΕΧΠ) για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Κωδικοποίηση
Προβλέψεων Σχεδίου ΚΥΑ
(Μάιος 2026)

Επιμέλεια

Δρ. Κωνσταντίνος Καρατσώλης
Δικηγόρος - Εταίρος

Ελευθερία Βολάκη
Δικηγόρος - Εταίρος, LLM

Αθηνά Ζώη
Δικηγόρος, ΜΔΕ, LLM

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 20 Μαΐου 2026 δημοσιεύθηκε το σχέδιο ΚΥΑ με τίτλο «Έγκριση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού» (εφεξής: ΕΧΠ-ΑΠΕ). Επ' αφορμή αυτού, παρουσιάζεται ένα καθοδηγητικό Q&A προς διευκόλυνση της πλήρους κατανόησης των σημαντικότερων προβλέψεων του ΕΧΠ-ΑΠΕ.

Παρουσιάζονται αρχικά οι γενικές κατευθύνσεις και οι οριζόντιες ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στο σύνολο των έργων που καλύπτει το ΕΧΠ-ΑΠΕ και ακολούθως οι ειδικότερες ρυθμίσεις ανά κατηγορία εγκατάστασης (αιολικά, ΜΥΗΕ, φωτοβολταϊκά, βιομάζα/βιοαέριο, γεωθερμία και αποθήκευση ενέργειας). Προς διευκόλυνση της κατανόησης του νέου πλαισίου, στο τέλος του παρόντος παρατίθεται Παράρτημα με **α)** διαγράμματα ροής που συνοψίζουν τη λογική χωροθέτησης του ΕΧΠ-ΑΠΕ και τις βασικές χωρικές παραμέτρους που εφαρμόζονται ανά κατηγορία έργων, καθώς και **β)** Χάρτες που απεικονίζουν τις κυριότερες κατηγορίες περιοχών και περιορισμών οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη κατά τη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ.

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΑΠΕ¹

Κωδικοποίηση Προβλέψεων Σχεδίου ΚΥΑ (Μάιος 2026)

1. Ποιος είναι ο σκοπός του ΕΧΠ-ΑΠΕ (ά. 1 παρ. 1 ΚΥΑ);

Σκοπός του ΕΧΠ-ΑΠΕ είναι η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου χωρικής οργάνωσης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη:

- τον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας και τους στόχους διείσδυσης των ΑΠΕ,
- τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ηπειρωτικού, νησιωτικού και θαλάσσιου χώρου,
- την ανάγκη προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

2. Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι του ΕΧΠ-ΑΠΕ (ά. 1 παρ. 2 ΚΥΑ);

Οι κυριότεροι στόχοι είναι:

- η αναθεώρηση των περιοχών αποκλεισμού,
- η εναρμόνιση με το σύγχρονο περιβαλλοντικό δίκαιο,
- ο εντοπισμός περιοχών καταλληλότητας και προτεραιότητας,
- η επικαιροποίηση των κριτηρίων χωροθέτησης,
- η ενίσχυση της παρακολούθησης και του ελέγχου της ανάπτυξης ΑΠΕ,
- η παροχή δεσμευτικών κατευθύνσεων προς τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό.

¹ Ά. 2 παρ. 1: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ): Οι μη ορυκτές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η γεωθερμική ενέργεια, η θαλάσσια ενέργεια, η υδροηλεκτρική ενέργεια, η ενέργεια από βιομάζα, από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια.

Για την βασική λογική του ΕΧΠ – ΑΠΕ σχετικά με την χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ βλ. Παράρτημα Ι – Σχήμα 1 (Διάγραμμα 1).

3. Ποιες εγκαταστάσεις καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής (ά. 2);

Αιολικές εγκαταστάσεις, Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα (ΥΑΠ), Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα (ΜΥΗΕ), Γεωθερμικές εγκαταστάσεις, Φωτοβολταϊκά συστήματα, Ηλιοθερμικοί Σταθμοί, Θαλάσσιοι Πλωτοί Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί (ΘΠΦΣ), Εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαερίου, της βιομάζας ή των βιορρευστών, Εγκατάσταση (Σταθμός) Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας.

4. Ποιες εγκαταστάσεις εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής (ά. 3 παρ. 1);

Δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ΕΧΠ-ΑΠΕ:

- Οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης Αδείας Παραγωγής ή Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 4951/2022, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με εξαίρεση τα φωτοβολταϊκά συστήματα και υπό την επιφύλαξη της περ. 4.
- Τα Μεγάλα Υδροηλεκτρικά Έργα (Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί Εγκατεστημένης Ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ 15 MW) και οι σταθμοί αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης, λόγω των ιδιομορφιών που παρουσιάζουν.
- Οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που χαρακτηρίζονται ως μη οχλούσες εγκαταστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 3137/191/Φ.15/2012 κοινής υπουργικής απόφασης (Βα 1048), με εξαίρεση τα ΜΥΗΕ.
- Εγκατάσταση σταθερών φωτοβολταϊκών συστημάτων στις στέγες όλων των κτιρίων, καθώς και σε τεχνητές και κατασκευασμένες επιφάνειες.

5. Ποιες είναι οι βασικές αλλαγές σε σχέση με το ΕΧΠ-ΑΠΕ 2008;

Σε σύγκριση με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ του 2008, το νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ εκσυγχρονίζει ουσιαστικά τον χωροταξικό σχεδιασμό για τις ΑΠΕ. Ειδικότερα, προβλέπεται η θέσπιση Περιοχών Επιτάχυνσης για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ. Παράλληλα, επικαιροποιούνται και αναδιαμορφώνονται οι περιοχές αποκλεισμού και οι περιοχές ειδικών περιορισμών, με ενίσχυση της προστασίας ευαίσθητων περιβαλλοντικών, πολιτιστικών και τοπικών χαρακτηριστικών.

Περαιτέρω, για πρώτη φορά θεσπίζεται αναλυτικό χωροταξικό πλαίσιο για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα, δημιουργώντας σαφέστερες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου κλάδου και ανοίγοντας νέες επενδυτικές δυνατότητες. Τέλος, το νέο πλαίσιο περιλαμβάνει ειδικές κατευθύνσεις για εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, αναγνωρίζοντάς τις ως αναγκαία υποδομή για την ενσωμάτωση υψηλής διείσδυσης ΑΠΕ στο ενεργειακό σύστημα.

6. Πώς αντιμετωπίζει το ΕΧΠ-ΑΠΕ το ζήτημα της ένταξης των έργων ΑΠΕ στο τοπίο; (ά. 26)

Η προστασία και η ορθή ένταξη των έργων ΑΠΕ στο τοπίο αποτελεί βασική κατεύθυνση του ΕΧΠ-ΑΠΕ, σύμφωνα με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το Τοπίο (ν. 3827/2010).

Το ΕΧΠ προσεγγίζει την προστασία του τοπίου κυρίως μέσω:

- του καθορισμού περιοχών αποκλεισμού, οι οποίες προσδιορίζονται ανά κατηγορία έργου ΑΠΕ και ανά κατηγορία χώρου,
- των ειδικών κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης ανά κατηγορία χώρου (π.χ. δάση, ορεινές περιοχές, νησιωτικός και θαλάσσιος χώρος, γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, προστατευόμενες περιοχές φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, δομημένος χώρος),
- και της εφαρμογής των ειδικών κανόνων ένταξης στο τοπίο που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του ΕΧΠ-ΑΠΕ.

7. Πώς συνδέεται το ΕΧΠ-ΑΠΕ με τα λοιπά Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια (ΕΧΠ); (ά. 27)

Το ΕΧΠ-ΑΠΕ δεν λειτουργεί αυτοτελώς, αλλά λαμβάνει υπόψη και ενσωματώνει τις κατευθύνσεις των λοιπών εγκεκριμένων Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, στο μέτρο που αυτές σχετίζονται με την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ.

Ειδικότερα:

- οι κατευθύνσεις του ΕΧΠ για τη Βιομηχανία λειτουργούν συμπληρωματικά προς τις ρυθμίσεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ.
- οι προβλέψεις του ΕΧΠ για τις Υδατοκαλλιέργειες ενσωματώνονται μέσω της αντιμετώπισης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) ως περιοχών αποκλεισμού για αιολικά έργα, με δυνατότητα παρέκκλισης κατόπιν συγκατάθεσης του αρμόδιου φορέα.
- για τον καθορισμό των επιτρεπόμενων ποσοστών κάλυψης από αιολικά έργα σε τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές, το ΕΧΠ-ΑΠΕ υιοθετεί την κατηγοριοποίηση του υπό εκπόνηση νέου ΕΧΠ Τουρισμού.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 4447/2016 αναφορικά με τη σχέση μεταξύ των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων.

8. Ποια είναι η σχέση του ΕΧΠ-ΑΠΕ με τα λοιπά εργαλεία χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού (ά. 28);

Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ), τα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια (ΘΧΠ), δεσμεύονται από τις ρυθμίσεις και τις κατευθύνσεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ και εναρμονίζονται προς αυτές. Τα Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ και ΕΠΣ) εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των ΕΧΠ και περιλαμβάνουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους.

Ειδικότερα:

- Τα ΠΧΠ και τα ΘΧΠ μπορούν να εξειδικεύουν και να συμπληρώνουν τις κατευθύνσεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ, ακόμη και να υποδεικνύουν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια περιοχές εγκατάστασης έργων ΑΠΕ, χωρίς όμως να έρχονται σε αντίθεση με τον πυρήνα των ρυθμίσεών του.
- Τα ΠΧΠ και τα ΘΧΠ δεν μπορούν να τροποποιούν τις περιοχές αποκλεισμού έργων ΑΠΕ που δεσπίζονται με το ΕΧΠ-ΑΠΕ.
- Τα υφιστάμενα ΠΧΠ πρέπει να αναθεωρούνται ή να τροποποιούνται κατά το μέρος που περιλαμβάνουν ρυθμίσεις ασύμβατες με τις κατευθύνσεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ.
- Τα ΤΠΣ και τα ΕΠΣ μπορούν να επιβάλλουν ειδικότερους περιορισμούς στη χωροθέτηση έργων ΑΠΕ, εφόσον αυτοί δικαιολογούνται από τον χαρακτήρα συγκεκριμένων περιοχών (π.χ. οικιστικές περιοχές ή ζώνες τουρισμού – αναψυχής), χωρίς όμως να οδηγούν σε συνολικό αποκλεισμό των έργων ΑΠΕ από την έκταση του οικείου ΟΤΑ.
- Ειδικά για τις αιολικές εγκαταστάσεις, οι περιοχές στις οποίες επιτρέπεται η χωροθέτησή τους δεν μπορεί να υπολείπονται του τριπλάσιου της έκτασης που αντιστοιχεί στο μέγιστο ποσοστό κατάληψης εδάφους που προβλέπει το ΕΧΠ-ΑΠΕ για τον συγκεκριμένο ΟΤΑ.
- Κατά την σύνταξη των ΤΠΣ και ΕΠΣ πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την αναδιατύπωση ρυθμίσεων τυχόν προηγούμενων σχεδίων (ΤΠΣ, ΕΠΣ, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ) που ενδέχεται να δημιουργούν αντιθέσεις ή αντιφάσεις προς τις κατευθύνσεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ.²
- Τα ΤΠΣ και τα ΕΠΣ καλούνται επίσης να ενσωματώνουν πολιτικές εξοικονόμησης ενέργειας και βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω μέτρων όπως ο βιοκλιματικός σχεδιασμός, η βιώσιμη κινητικότητα, η ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων και η ανάπτυξη ευφυών δικτύων.³

² Όλες οι παραπάνω ρυθμίσεις έχουν βαθμό δεσμευτικότητας ββ, σύμφωνα με το ά. 28 παρ. 6, γεγονός που σημαίνει ότι τα υποκείμενα εργαλεία χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού οφείλουν να εναρμονίζονται με αυτές.

³ Το ά. 28 παρ. 8 αναφέρει ότι η ρύθμιση αυτή έχει βαθμό δεσμευτικότητας γγ, δηλαδή λειτουργούν κυρίως ως στρατηγικές κατευθύνσεις πολιτικής.

Σημείωση: Σύμφωνα με το ά. 1 ν. 4447/2016, ο χωροταξικός σχεδιασμός είναι κυρίως στρατηγικού χαρακτήρα και περιλαμβάνει κατευθύνσεις και, όπου απαιτείται, ρυθμίσεις. Αντίστοιχα, ως πολεοδομικός σχεδιασμός ορίζεται ο χωρικός σχεδιασμός με τον οποίο τίθενται, μέσω σχεδίων, κανόνες και όροι για τη χρήση, τη δόμηση και την εν γένει εκμετάλλευση του εδάφους στον αστικό χώρο και την ύπαιθρο και περιλαμβάνει κυρίως ρυθμίσεις. Επιπλέον, με βάση το ά. 2 παρ. 4 ν. 4447/2016 «Η σχέση μεταξύ των κατηγοριών και επιπέδων του χωρικού σχεδιασμού είναι ιεραρχική αλλά με περιθώρια ευελιξίας και ανάδρασης, με βάση τις έννοιες της διαβάθμισης της δεσμευτικότητας των κατευθύνσεων, και της εξειδίκευσης, της συμπλήρωσης και της τροποποίησης των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων, όταν και όπως κάτι τέτοιο παρέχεται ως δυνατότητα από ένα υπερκείμενο πλαίσιο ή σχέδιο σε ένα υποκείμενο πλαίσιο ή σχέδιο.».

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η πρόβλεψη περί δέσμευσης και εναρμόνισης των λοιπών σχεδίων από τις ρυθμίσεις του ΕΧΠ, φαίνεται να μην είναι πλήρως συμβατή με τις προβλέψεις του ά. 2 παρ. 4 ν. 4447/2016 περί ιεραρχικής σχέσης αλλά και ανάδρασης των σχεδίων και ενδέχεται να τεθούν ζητήματα συμβατότητας της πρόβλεψης του ΕΧΠ – ΑΠΕ με την διάταξη αυτή.

9. Τί ισχύει με τα έργα που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη; (άρθρο δεύτερο-τελικές και μεταβατικές διατάξεις)

Α) Έργα ΑΠΕ που λειτουργούν ήδη κατά την έναρξη ισχύος του νέου ΕΧΠ-ΑΠΕ (παρ. 2)

Οι νομίμως λειτουργούσες εγκαταστάσεις ΑΠΕ και αποθήκευσης διατηρούνται σε ισχύ, ανεξαρτήτως των νέων χωροταξικών κατευθύνσεων του ΕΧΠ-ΑΠΕ, μέχρι τη λήξη ή την ανανέωση της άδειας λειτουργίας τους, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4951/2022.

Β) Έργα που έχουν ήδη λάβει άδεια εγκατάστασης ή περιβαλλοντική αδειοδότηση (παρ. 3-8)

Το νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ δεν ανατρέπει τα ήδη αδειοδοτημένα έργα.

Ειδικότερα:

- οι άδειες εγκατάστασης εξακολουθούν να εκτελούνται σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς,
- οι ισχύουσες Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), οι Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) και οι βεβαιώσεις απαλλαγής από περιβαλλοντική αδειοδότηση διατηρούνται σε ισχύ,
- οι τροποποιήσεις και οι ανανεώσεις τους εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο έκδοσής τους, εκτός από τις περιπτώσεις:
 - μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης (άρθρο 24 ν. 4951/2022),
 - επέκτασης του γηπέδου εγκατάστασης κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 50%.

Γ) Εκκρεμείς διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης (παρ. 9)

Οι φάκελοι Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) που είχαν ήδη υποβληθεί και είχαν λάβει έγκριση τυπικής πληρότητας έως 20 Μαΐου 2026 εξακολουθούν να αξιολογούνται σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς και δεν υπάγονται στις νέες χωροταξικές ρυθμίσεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ.

Δ) Βεβαιώσεις Παραγωγού και άδειες που δεν έχουν ακόμη προχωρήσει σε επόμενα στάδια (παρ. 10)

Οι Βεβαιώσεις Παραγωγού, οι Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων, οι άδειες παραγωγής και οι άδειες αποθήκευσης που είχαν εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νέου ΕΧΠ-ΑΠΕ, αλλά δεν εμπίπτουν στις λοιπές μεταβατικές διατάξεις, επανελέγχονται ως προς τη συμβατότητά τους με τις διατάξεις του ΕΧΠ-ΑΠΕ.

Ε) Οριστική παύση λειτουργίας μιας εγκατάστασης ΑΠΕ (παρ. 1)

Μετά την παύση λειτουργίας μιας εγκατάστασης ΑΠΕ ή σταθμού αποθήκευσης, ο φορέας του έργου υποχρεούται, με δικές του δαπάνες και σύμφωνα με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, να αποκαταστήσει τον χώρο εγκατάστασης, ιδίως με αποξήλωση και ασφαλή απομάκρυνση των εγκαταστάσεων, αποκατάσταση της αυτόχθονης βλάστησης, επαναφορά του χώρου, κατά το δυνατόν, στην πρότερη κατάσταση.

10. Ποια είναι η σημασία των Περιοχών Καταλληλότητας, Περιοχών Επιτάχυνσης και Περιοχών Προτεραιότητας (ά. 4 παρ. 3 και 4 και ά. 2 παρ. 22);

- **Περιοχές Καταλληλότητας (ΠΚ)**

Πρόκειται για Δημοτικές Ενότητες με μέσο αιολικό δυναμικό άνω των 4 m/s, μεσοσταθμικά στο σύνολο της έκτασης, **στις οποίες επιτρέπεται κατ' αρχήν η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων.**⁴

- **Περιοχές Επιτάχυνσης (Acceleration Areas)**

Αποτελούν **υποσύνολο των ΠΚ** και δύνανται να αποτελούν υποσύνολα και των:

1) περιοχών του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων,

2) περιοχών που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαραίτητων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που θα αναπτυχθούν στις ανωτέρω Περιοχές επιτάχυνσης.

Οι Περιοχές αυτές χαρακτηρίζονται ως **ιδιαίτερα κατάλληλες για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας κατά τον ορισμό της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 (RED III) και του άρθρου 9 του ν. 5299/2026.**

⁴ Οι περιοχές αυτές περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της απόφασης και απεικονίζονται στο Διάγραμμα 1 της απόφασης.

- **Περιοχές Προτεραιότητας**

Συγκεκριμένες περιοχές, είτε στην ξηρά είτε στη θάλασσα, που είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Σημείωση: Οι ΠΚ λειτουργούν ως η βασική ζώνη καταρχήν αποδεκτής χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων. Εντός αυτών μπορούν να καθορίζονται Περιοχές Επιτάχυνσης, δηλαδή περιοχές με αυξημένο βαθμό καταλληλότητας για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ. Οι Περιοχές Προτεραιότητας αποτελούν αυτοτελή κατηγορία περιοχών, στη ξηρά ή στη θάλασσα, οι οποίες αναγνωρίζονται ως ιδιαίτερα πρόσφορες για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ.

B. ΑΙΟΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ⁵ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ')

1. Πώς κατηγοριοποιείται ο εθνικός χώρος για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων⁶;

Ο εθνικός χώρος διακρίνεται στις εξής κατηγορίες (ά. 4 παρ. 2):

- η παροχή δεσμευτικών κατευθύνσεων προς τον υποκείμενο χωρικό σχεδιασμό.

1. Ηπειρωτική χώρα (με Εύβοια και Κρήτη)

2. Αττική

3. Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης

4. Νησιωτική χώρα

5. Υπεράκτιος θαλάσσιος χώρος

Ειδικά για την ηπειρωτική χώρα προβλέπονται (ά. 4 παρ. 3):

- Περιοχές Καταλληλότητας (ΠΚ)⁷
- Περιοχές Επιτάχυνσης ΑΠΕ (Acceleration Areas)⁸

⁵ Ά. 2 παρ. 2: Οι ανεμογεννήτριες και οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών.

Για τη λογική του ΕΧΠ – ΑΠΕ σχετικά με την χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων βλ. Παράρτημα Ι – Σχήμα 5 (Διάγραμμα 7).

⁶ Ά. 4 παρ. 1: Για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας ο εθνικός χώρος αντιμετωπίζεται συνολικά. Για τις λοιπές εγκαταστάσεις ΑΠΕ οι ενεργειακοί πόροι είναι εντοπισμένοι χωρικά.

⁷ Οι περιοχές αυτές περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της απόφασης και απεικονίζονται στο Διάγραμμα 1 της απόφασης. Βλ. επίσης τον Χάρτη 5 στο Παράρτημα ΙΙ του παρόντος.

⁸ Ά. 5 παρ. 5:

α. Σε όλες τις περιοχές του άρθρου 4, η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων πρέπει να πληροί τις ελάχιστες αποστάσεις από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες, εγκαταστάσεις και δίκτυα τεχνικής υποδομής που καθορίζονται στους πίνακες του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας απόφασης.

β. Οι αποστάσεις της περ. α αφορούν τη χωροθέτηση των κυρίως αιολικών εγκαταστάσεων. Για τις απαιτούμενες κατά περίπτωση αποστάσεις των συνοδευτικών εγκαταστάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και οι τυχόν ισχύοντες ειδικοί κανονισμοί και πρότυπα.

2. Ποιες είναι οι περιοχές αποκλεισμού για αιολικές εγκαταστάσεις (ά. 5 παρ. 1);

Απαγορεύεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός:

- 1)** Των κηρυγμένων διατηρητέων μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και των άλλων μνημείων μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και των οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002 και του ν. 4858/2021.
- 2)** Των ζωνών απολύτου προστασίας της φύσης και των ζωνών προστασίας της φύσης του ν. 1650/1986 όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
- 3)** Των ορίων των μικρών νησιωτικών υγροτόπων, όπως οι τελευταίοι καθορίζονται στο από 12-6-2012 π.δ. (ΑΑΠ 229).
- 4)** Των πυρήνων των εθνικών δρυμών και των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και των αισθητικών δασών που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως βα.
- 5)** Των οικοτόπων προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000.
- 6)** Των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), εκτός εάν, σωρευτικώς, επιτρέπεται από την αντίστοιχη εγκεκριμένη ΕΠΜ και το αιολικό δυναμικό υπερβαίνει τα 7,5 m/sec, σύμφωνα με τον αιολικό χάρτη που τηρείται από την Ρ.Α.Α.Ε.Υ.
- 7)** Των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
- 8)** Των Περιοχών Άνευ Δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
- 9)** Των περιοχών με υψόμετρο μεγαλύτερο των χιλίων διακοσίων μέτρων (1.200 μ.).
- 10)** Των νησιών με έκταση μικρότερη από 300 τ.χλμ., εκτός εάν εξυπηρετούνται αποκλειστικώς δημόσιες υποδομές (π.χ. εγκαταστάσεις αφαλάτωσης) ή κρίνεται αναγκαίο για την ασφάλεια του συστήματος, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος της εγκατάστασης.
- 11)** Των περιοχών εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και των καθοριζόμενων από τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό περιοχών επεκτάσεων ή εντάξεων νέων οικιστικών περιοχών.

12) Των Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, των λοιπών οργανωμένων υποδοχέων ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), των θεματικών πάρκων και των τουριστικών λιμένων. Σε όλες τις παραπάνω περιοχές επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η εγκατάσταση Α/Γ με συγκατάθεση του αντίστοιχου φορέα, εφόσον υφίσταται.

13) Των Δ.Ε. οι οποίες σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση του ΕΧΠ Τουρισμού κατατάσσονται στις κατηγορίες υψηλής τουριστικής ανάπτυξης από το εν λόγω Πλαίσιο ή από τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του.

14) Των εκτός σχεδίου περιοχών στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής. Δεν αποτελούν περιοχές αποκλεισμού περιοχές αγροτικού χαρακτήρα στις οποίες επιτρέπονται μόνο αγροτουριστικές μονάδες

15) Των ακτών κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.

16) Των τμημάτων των λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

Τυχόν παρέκκλιση από τις περιοχές αποκλεισμού, εφ' όσον έχει προβλεφθεί ειδικότερη επιφύλαξη, πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκτίμησης.

3. Επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών εντός Natura 2000 (ά. 5 παρ. 2 και 3);

Ναι, αλλά μόνο:

- εφόσον το επιτρέπει το ειδικό καθεστώς προστασίας,
- ή η εγκεκριμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη,
- και κατόπιν της απαιτούμενης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

4. Επιτρέπεται η εγκατάσταση αιολικών εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων (ά. 5 παρ. 4);

Εφόσον δεν πρόκειται για περιοχή αποκλεισμού, επιτρέπεται η χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 58 του ν. 998/1979 και το άρθρο 13 του ν. 1734/1987, όπως ισχύουν.

Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τον περιορισμό της βλάβης της δασικής βλάστησης.

5. Ποια είναι η φέρουσα ικανότητα για αιολικά έργα στην ηπειρωτική χώρα (ά. 6 παρ. 1);

Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης ανά Δημοτική Ενότητα ορίζεται:

Περιοχή	Μέγιστη κάλυψη
Πρώην ΠΑΠ	8%
Πρώην ΠΑΚ	5%
Μονεμβασιά, Δράχοβα, Καρπενήσι, Κάρυστος	4%

6. Τι ισχύει για τα αιολικά στην Αττική και τη Μητροπολιτική Θεσσαλονίκη (ά. 7);

Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση νέων ανεμογεννητριών (Α/Γ) εντός:

- της περιοχής εφαρμογής του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας-Αττικής,
- της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης, όπως αυτή ορίζεται από το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Κεντρικής Μακεδονίας.

7. Τι ισχύει για τον νησιωτικό χώρο (ά. 8);

Για τις ΠΚ του νησιωτικού χώρου το μέγιστο ποσοστό κάλυψης για αιολικά έργα ορίζεται σε 4% της έκτασης ανά Δημοτική Ενότητα.

8. Τί προβλέπεται για τα υπεράκτια αιολικά πάρκα (ΥΑΠ) (ά. 9);

Το ΕΧΠ-ΑΠΕ επιτρέπει κατ' αρχήν την ανάπτυξη ΥΑΠ στον θαλάσσιο χώρο, που διαθέτει προϋποθέσεις αιολικής εκμεταλλευσιμότητας, εφόσον αυτός δεν εντάσσεται σε ιδιαίτερο θεσμικό καθεστώς ρητής απαγόρευσης της εγκατάστασης ή/και δεν αποτελεί ζώνη αποκλεισμού.

Ως ζώνες αποκλεισμού ορίζονται οι ακόλουθες:

- 1)** Θεσμοθετημένα θαλάσσια και υποθαλάσσια πάρκα.
- 2)** Περιοχές με ενάλιες αρχαιότητες ή προστατευόμενα ναυάγια.
- 3)** Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΑΥ) του σχετικού Ειδικού Πλαισίου. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών εντός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), με συγκατάθεση του φορέα εκμετάλλευσης.
- 4)** Κλειστοί κόλποι με εύρος μικρότερο των 1.500 μέτρων .
- 5)** Γραμμές επιβατικής ναυσιπλοΐας.
- 6)** Καταδυτικά πάρκα.
- 7)** Περιοχές αγκυροβολίας.
- 8)** Πεδία βολών και στρατιωτικών ασκήσεων, και οι απαγορευμένες περιοχές για λόγους Εθνική ασφάλειας.
- 9)** Υποθαλάσσια ηλεκτρικά καλώδια, δίκτυα τηλεπικοινωνιών, αγωγοί (φυσικού αερίου, άλλων αγωγών κλπ.), όταν συμπίπτουν κατά θέσιν με θέσεις ανάπτυξης ανεμογεννητριών.

Γ. ΜΙΚΡΑ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ⁹ (ΜΥΗΕ) (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ')

1. Ποιες είναι οι περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση ΜΥΗΕ (ά. 10 παρ. 1);

Το ΕΧΠ-ΑΠΕ ορίζει ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση ΜΥΗΕ:

- την ευρεία ημιορεινή και ορεινή ζώνη της ηπειρωτικής χώρας, όπου συνυπάρχουν διαθέσιμο υδατικό δυναμικό και επαρκής υψομετρική διαφορά,
- το νησιωτικό τμήμα της χώρας, κυρίως στο πλαίσιο υβριδικών ενεργειακών συστημάτων,
- υφιστάμενες υποδομές διαχείρισης υδάτων, όπως αρδευτικά δίκτυα, δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης.¹⁰

2. Ποιες είναι οι περιοχές αποκλεισμού για ΜΥΗΕ (ά. 11);

Απαγορεύεται η χωροθέτηση ΜΥΗΕ εντός:

1. μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλων μνημείων μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του ν. 3028/2002 και αρχαιολογικών ζωνών Α,
2. ζωνών απολύτου προστασίας της φύσης και ζωνών προστασίας της φύσης ν. 1650/1986,
3. μικρών νησιωτικών υγροτόπων,
4. πυρήνων εθνικών δρυμών, κηρυγμένων μνημείων της φύσης και αισθητικών δασών που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περ. 2,
5. οικοτόπων προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000,
6. Περιοχών Άνευ Δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ,

⁹ Ά. 2 παρ. 4: ΜΥΗΕ: Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση υδατικού δυναμικού, η ισχύς των οποίων δεν υπερβαίνει τα 15 MW.

Για τη λογική του ΕΧΠ – ΑΠΕ σχετικά με την χωροθέτηση ΜΥΗΕ βλ. Παράρτημα Ι – Σχήμα 2 (Διάγραμμα 2).

¹⁰ Περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποσύνολο των περιοχών προτεραιότητας του παρόντος Άρθρου.

7. Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ),
8. παραδοσιακών οικισμών και ιστορικών κέντρων,
9. τμημάτων λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

Τα αυτά ισχύουν και για τη χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων ΜΥΗΕ (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Η πιθανή παρέκκλιση πρέπει να τεκμηριώνεται περιβαλλοντικά.

3. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ΜΥΗΕ εντός Natura 2000 (ά. 12 παρ. 2);

Η χωροθέτηση ΜΥΗΕ εντός προστατευόμενων περιοχών της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986, επιτρέπεται σύμφωνα με το δεσπισμένο κανονιστικό πλαίσιο για λόγους προστασίας της φύσης της οικείας προστατευόμενης περιοχής ή, ελλείποντος αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας εγκεκριμένης Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης εκάστης προστατευόμενης περιοχής.

4. Ποια ειδικά κριτήρια χωροθέτησης ισχύουν για τα ΜΥΗΕ (ά. 12);

Οι σημαντικότερες νέες κατευθύνσεις είναι:

- Για έργα χαμηλής υδραυλικής πτώσης ($H < 20$ μ.) επιδιώκεται η ελαχιστοποίηση της οπτικής όχλησης.
- Όπου είναι τεχνικά εφικτό, υδροληψία και σταθμός παραγωγής πρέπει να αποτελούν ενιαίο έργο.
- Εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό, προκρίνεται η υπόγεια κατασκευή σημαντικού μέρους των έργων παραγωγής.
- Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη διατήρηση της οικολογικής κατάστασης των υδατορεμάτων.

5. Τι είναι η γραμμική και η εκτατική φέρουσα ικανότητα ΜΥΗΕ (ά. 13 παρ. 1);

Το ΕΧΠ εισάγει δύο διακριτές έννοιες:

- Γραμμική φέρουσα ικανότητα: η μέγιστη πυκνότητα εγκατάστασης ΜΥΗΕ στο ίδιο υδατόρεμα.
- Εκτατική φέρουσα ικανότητα: η δυνατότητα ανάπτυξης ΜΥΗΕ στις λεκάνες απορροής χωρίς υποβάθμιση της οικολογικής κατάστασης των ποτάμιων συστημάτων.

Προσδιορίζονται ειδικά κριτήρια χωροθέτησης, με τον συνυπολογισμό της φέρουσας ικανότητας των υποδοχέων ΜΥΗΕ στο ά. 13 παρ. 2.

Δ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΗΛΙΑΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ¹¹ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε')

1. Ποιες είναι οι περιοχές προτεραιότητας για χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (ά. 14);

Προτεραιότητα δίνεται σε:

- περιοχές άγονες ή μη αρδευόμενες εκτάσεις και περιοχές που δεν προορίζονται για βόσκηση, κατά προτίμηση αδέσμευτες από κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας, οριοδητημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α και περιοχές με υψηλό δείκτη τουριστικής ανάπτυξης
- περιοχές που έχουν αλλάξει χαρακτήρα, δηλαδή περιοχές που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για άλλους σκοπούς και στην προοπτική αποκατάστασης των εκτάσεων αυτών, όπως περιοχές εξοφλημένων λατομικών και μεταλλευτικών πεδίων, εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία, εδάφη με υψηλό ρυπαντικό φορτίο, υποβαθμισμένες περιοχές, περιοχές αποκατάστασης ΧΑΔΑ κλπ.
- περιοχές με ευχέρεια διασύνδεσης με το δίκτυο.¹²

2. Ποιες είναι οι περιοχές αποκλεισμού για χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (ά. 15);

Για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας αποκλείονται:

- Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και οριοδητημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002 και του ν. 4858/2021.
- Προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ), με την εξαίρεση τεχνητών και κατασκευασμένων επιφανειών σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας 2023/2413 και ιδιαιτέρως τροποποιημένων υδατικών σωμάτων.

¹¹ Για τη λογική του ΕΧΠ – ΑΠΕ σχετικά με την χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας βλ. Παράρτημα Ι – Σχήμα 2 (Διάγραμμα 3).

¹² Περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποσύνολο των περιοχών προτεραιότητας του παρόντος Άρθρου.

- Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, όπως αυτοί καθορίζονται στο από 12-6-2012 π.δ. (ΑΑΠ 229).
- Πυρήνες Εθνικών Δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περ. 2.
- Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
- Περιοχές Άνευ Δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
- Δάση και δασικές εκτάσεις.
- Περιοχές με προστατευόμενες ή/και εγκαταλελειμμένες αναβαθμίδες.
- Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.

Τα αυτά εφαρμόζονται και για τη χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Τυχόν παρέκκλιση από τις περιοχές αποκλεισμού, εφ' όσον έχει προβλεφθεί ειδικότερη επιφύλαξη, πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκτίμησης. Επιπλέον, το σχέδιο ΚΥΑ δίνει και κατευθύνσεις χωροθέτησης (ά. 15 παρ. 3)

3. Ποιες είναι οι περιοχές αποκλεισμού ειδικά για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς¹³ (ά. 15 παρ. 2);

- Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και καθορισμένες από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου περιοχές προς ένταξη ή επέκταση σχεδίου πόλεως ή ορίου οικισμού για οικιστική χρήση.
- Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες.
- Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής.

¹³ Ά. 2 παρ. 7: Ηλιοθερμικοί σταθμοί: Εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της άμεσης ακτινοβολίας και μετατροπής της σε θερμική ενέργεια με τελικό σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Για τους ηλιοθερμικούς σταθμούς, η χωροθέτησή τους πρέπει επιπλέον να πληροί τις ελάχιστες αποστάσεις από οικιστικές δραστηριότητες και περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος που καθορίζονται στους πίνακες του Παραρτήματος II του ΕΧΠ-ΑΠΕ (ά. 16 παρ. 14).

4. Επιτρέπονται εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας εντός περιοχών Natura 2000;

Οι περιοχές Natura 2000 αποτελούν περιοχές αποκλεισμού για εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας. Εξαιρούνται, ωστόσο, οι τεχνητές και κατασκευασμένες επιφάνειες, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 (RED III), καθώς και τα ιδιαίτερος τροποποιημένα υδατικά σώματα (ά. 15 παρ. 2).

Σε κάθε περίπτωση, για έργα εντός περιοχών Natura απαιτείται Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ), η οποία οφείλει να συνεκτιμά και την ύπαρξη Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά (ΣΠΠ) (άρθρο 16 παρ. 15).

5. Προβλέπεται μέγιστο ποσοστό εδαφικής κάλυψης για φωτοβολταϊκά έργα (ά. 16 παρ. 1);

Ναι.

Το ΕΧΠ-ΑΠΕ θεσπίζει ανώτατο ποσοστό εδαφικής κάλυψης ανά Περιφερειακή Ενότητα. Η συνολική έκταση που μπορεί να καταλαμβάνεται από φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις **δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1,5% της συνολικής έκτασης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.**

Για τον υπολογισμό του ορίου αυτού συνυπολογίζονται όχι μόνο οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις αλλά και έργα που διαδέχονται:

- Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων χωρίς ακόμη να έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, καθώς και
- έργα που έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης Βεβαίωσης Παραγωγού.

6. Τι ισχύει για τη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (ά. 16 παρ. 2);

Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών επιτρέπεται μόνο υπό τις προϋποθέσεις της ειδικής νομοθεσίας, ιδίως του άρθρου 56 ν. 2637/1998 και της ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/104605/4389/2022.

Οι περιορισμοί του ΕΧΠ ως προς τις αποστάσεις και τις οπτικές επιπτώσεις εφαρμόζονται και στη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας.

Εξαιρούνται τα αγροφωτοβολταϊκά συστήματα (Agri-PV) που αποσκοπούν στη βελτίωση της παραγωγικότητας της καλλιεργήσιμης γης, για τα οποία εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις των άρθρων 96B-96Δ του ν. 4951/2022 (ά. 16 παρ. 3).

7. Πότε απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση λόγω γειτνίασης έργων (ά. 16 παρ. 4);

Το ΕΧΠ αντιμετωπίζει ως ενιαία ανάπτυξη γειτνιάζοντα φωτοβολταϊκά έργα που εγκαθίστανται σε όμορα γήπεδα.

Εφόσον η αθροιστική εγκατεστημένη ισχύς των γειτονικών έργων οδηγεί σε υπαγωγή σε περιβαλλοντική κατηγορία, απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση ώστε να αξιολογηθούν οι σωρευτικές και συνεργιστικές επιπτώσεις.

Ως γειτνιάζουσες θεωρούνται οι εγκαταστάσεις που χωροθετούνται σε γήπεδα σε επαφή.

8. Υπάρχουν ειδικοί περιορισμοί κοντά σε οικισμούς (ά. 16 παρ. 11 και 12);

Ναι.

Για έργα εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας που αναπτύσσονται σε απόσταση μικρότερη των 1,5 χλμ. από οικισμούς, η κάλυψη του οπτικού ορίζοντα από τις εγκαταστάσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 180° σε πλήρη περιστροφή 360° του παρατηρητή.

Για έργα ισχύος άνω των 100 MW προβλέπονται αυστηρότεροι περιορισμοί:

- ελάχιστη απόσταση 500 μέτρων από οικιστικές περιοχές, περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς,
- μέγιστη κάλυψη οπτικού ορίζοντα 120°.

9. Τι ισχύει κοντά σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία (ά. 16 παρ. 8);

Για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας:

- εντός ζώνης 1.500 μ. από μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς UNESCO και λοιπά μείζονος σημασίας μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους και ιστορικούς τόπους,
- ή εντός ζώνης 1.000 μ. από Ζώνη Α προστασίας αρχαιολογικών χώρων, κηρυγμένα μνημεία, ιστορικούς τόπους και παραδοσιακού οικισμού,

απαιτείται ειδική μελέτη θέασης στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

10. Επιτρέπονται πλωτά φωτοβολταϊκά (ά. 16 παρ. 6 και 7);

Ναι, υπό προϋποθέσεις.

Η χωροθέτηση πλωτών φωτοβολταϊκών επιτρέπεται σε λιμνοδεξαμενές, τεχνητές λίμνες εκτός Natura 2000 και ταμιευτήρες, σύμφωνα με το άρθρο 96Α ν. 4951/2022.

Επιτρέπεται επίσης η εγκατάστασή τους σε υδάτινα σώματα που έχουν δημιουργηθεί σε εξαντλημένες εξορυκτικές εκμεταλλεύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται υπόψη οι εγκεκριμένες μελέτες αποκατάστασης και το ειδικό νομικό καθεστώς της έκτασης.

11. Τι προβλέπεται για τα δίκτυα διασύνδεσης (ά. 16 παρ. 9);

Κατά τον σχεδιασμό των συνοδών έργων πρέπει να εξετάζεται η δυνατότητα υπογειοποίησης των δικτύων μέσης τάσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

12. Ποιες αποστάσεις πρέπει να τηρούνται από γειτονικές χρήσεις γης και υποδομές (ά. 16 παρ. 10);

Η χωροθέτηση των κύριων¹⁴ εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας υπόκειται στις ελάχιστες αποστάσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα II του ΕΧΠ ΑΠΕ από οικισμούς, τουριστικές εγκαταστάσεις, πολιτιστικά μνημεία, δίκτυα τεχνικής υποδομής και λοιπές χρήσεις γης. Οι ακριβείς αποστάσεις διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της γειτνιάζουσας χρήσης και αποτελούν δεσμευτικό κριτήριο αδειοδότησης.

¹⁴ Για τις απαιτούμενες κατά περίπτωση αποστάσεις των συνοδευτικών εγκαταστάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και οι τυχόν ισχύοντες ειδικοί κανονισμοί και πρότυπα (ά. 16 παρ. 10 περ. β).

13. Τί προβλέπεται για τους Θαλάσσιους Πλωτούς Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς (ΘΠΦΣ)¹⁵ (ά. 17);

Επιτρέπεται η χωροθέτηση ΘΠΦΣ στις θαλάσσιες περιοχές της χώρας, **εφόσον αυτές δεν εντάσσονται σε ιδιαίτερο δεσμικό καθεστώς ρητής απαγόρευσης της εγκατάστασης ή/και δεν αποτελούν ζώνες αποκλεισμού.** Ως ζώνες αποκλεισμού ορίζονται οι ακόλουθες:

- Θεσμοθετημένα θαλάσσια και υποθαλάσσια πάρκα.
- Περιοχές με ενάλιες αρχαιότητες ή προστατευόμενα ναυάγια.
- Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΑΥ) του σχετικού Ειδικού Πλαισίου. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εντός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), με συγκατάθεση του φορέα εκμετάλλευσης.
- Κλειστοί κόλποι με εύρος μικρότερο των 1.500 μέτρων
- Γραμμές επιβατικής ναυσιπλοΐας.
- Πάνω από ή σε επαφή με λειμώνες του είδους *Posidonia oceanica*.

Η χωροθέτηση ΘΠΦΣ σε **βυθούς με θαλάσσια βλάστηση** γίνεται σύμφωνα με τους ιδιαίτερους όρους και περιορισμούς που καθορίζονται από την κοινοτική και εθνική νομοθεσία που διέπει τα οικοσυστήματα αυτά και μόνον εφόσον διασφαλίζεται η ακεραιότητα των τόπων μετά από σύνταξη ΕΟΑ.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να **εξασφαλίζεται η επαρκής διασύνδεση και η μεταφορά** της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας είτε με το σύστημα της ηπειρωτικής χώρας είτε με το δίκτυο των μη διασυνδεδεμένων νησιών.

Η χωροθέτηση θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών πρέπει να πληροί τις ελάχιστες αποστάσεις από τις γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής που καθορίζονται στους πίνακες του Παραρτήματος II.

¹⁵ Θαλάσσιος Πλωτός Φωτοβολταϊκός Σταθμός (ΘΠΦΣ): τα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία απαρτίζονται από (α) πλωτές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις που αναπτύσσονται σε θαλάσσια έκταση και αγκυρώνονται στον πυθμένα, (β) οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού επί χερσαίου χώρου που περιλαμβάνει τον υποσταθμό διασύνδεσης με το δίκτυο και λοιπό ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό, (γ) καλώδια σύνδεσης των πλωτών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με τον οικίσκο στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, (δ) συνοδά έργα, απαραίτητα για την πρόσβαση στον χώρο της εγκατάστασης και την ασφαλή λειτουργία του σταθμού.

Ε. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΒΙΟΜΑΖΑ, ΒΙΟΑΕΡΙΟ Ή ΒΙΟΡΡΕΥΣΤΑ¹⁶ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ')

1. Ποιες είναι οι περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά (ά. 18);

- Χώροι που βρίσκονται πλησίον γεωργικών και δασικών εκμεταλλεύσεων παραγωγής της πρώτης ύλης, ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ, εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, κτηνοτροφικών ή πτηνοτροφικών μονάδων, μονάδων μεταποίησης/συσκευασίας γεωργικών προϊόντων, μονάδων κατεργασίας ξύλου και χαρτοπολτού, πάσης φύσεως γεωργικών ή κτηνοτροφικών βιομηχανιών, ζωοτροφών κλπ.
- Οργανωμένοι υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα ή περιοχές σε άμεση εγγύτητα με οργανωμένους υποδοχείς ή περιοχές που προορίζονται για βιομηχανικές χρήσεις από τον υποκείμενο σχεδιασμό (ΤΠΣ/ΕΠΣ, ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ κ.τ.τ.), με γειτνίαση με τους χώρους παραγωγής της πρώτης ύλης.
- Περιοχές με γειτνίαση με τους χώρους παραγωγής της πρώτης ύλης που έχουν αλλάξει χαρακτήρα, δηλαδή περιοχές που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για άλλους σκοπούς και στην προοπτική αποκατάστασης των εκτάσεων αυτών, όπως περιοχές εξοφλημένων λατομικών και μεταλλευτικών εκμεταλλεύσεων, εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία, εδάφη με υψηλό ρυπαντικό φορτίο, υποβαθμισμένες περιοχές, περιοχές αποκατάστασης ΧΑΔΑ κλπ.

Περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποσύνολο των περιοχών προτεραιότητας του παρόντος άρθρου.

Όσον αφορά τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ως περιοχές επιτάχυνσης θα καθορίζονται εκείνες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαιτούμενων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που πρόκειται να αναπτυχθούν στις ανωτέρω περιοχές επιτάχυνσης.

¹⁶ Ά. 2 παρ. 9: Εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαερίου, της βιομάζας ή των βιορρευστών: Εγκαταστάσεις παραγωγής θερμικής ή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά, όπως οι πιο πάνω όροι προσδιορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006.

Για τη λογική του ΕΧΠ – ΑΠΕ σχετικά με την χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά βλ. Παράρτημα Ι – Σχήμα 3 (Διάγραμμα 4).

2. Ποιες είναι οι περιοχές αποκλεισμού (ά. 19);

1. Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002 και του ν. 4858/2021.
2. Ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και ζώνες προστασίας της φύσης του ν. 1650/1986 όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
3. Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, όπως οι τελευταίοι καθορίζονται στο από 12-6-2012 π.δ. (ΑΑΠ 229).
4. Πυρήνες εθνικών δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περ. 2.
5. Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000 .
6. Δάση, όπως καθορίζονται βάσει του υπ' αριθμ. 32/2016 π.δ.
7. Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
8. Περιοχές Άνευ Δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
9. Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και καθορισμένες από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου περιοχές προς ένταξη ή επέκταση σχεδίου πόλεως ή ορίου οικισμού για οικιστική χρήση.
10. Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες.
11. Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής.
12. Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.
13. Τμήματα λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

Οι ρυθμίσεις των περ. 1 έως 9 και 13 εφαρμόζονται και για τη χωροθέτηση των συνοδευτικών έργων εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Η πιθανή παρέκκλιση πρέπει να τεκμηριώνεται περιβαλλοντικά (ά. 19 παρ. 2).

3. Ποιο είναι το βασικό χωροταξικό κριτήριο (ά. 20 παρ. 2 και 4);

Το ΕΧΠ επιδιώκει οι μονάδες βιομάζας, βιοαερίου ή βιορρευστών να εγκαθίστανται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στις πηγές τροφοδοσίας τους, ώστε να περιορίζονται οι ανάγκες μεταφοράς και οι επιπτώσεις στην οδική κυκλοφορία. Για τον ίδιο λόγο, είναι επιθυμητό οι εγκαταστάσεις να εξυπηρετούνται από οδικό δίκτυο επαρκούς ικανότητας.

4. Τί ισχύει για τη γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (ά. 20 παρ. 1);

Κατά κανόνα η χωροθέτηση αποφεύγεται.

Η εγκατάσταση μονάδων βιομάζας, βιοαερίου ή βιορρευστών σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας διέπεται από τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 26 ν. 4496/2017. Ειδικά όμως σε εκτάσεις γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας που βρίσκονται εντός Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με πρώτη ύλη βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά.

5. Επιτρέπεται η χωροθέτηση εντός περιοχών Natura 2000 (ά. 20 παρ. 2 και 6);

Ναι, υπό προϋποθέσεις.

Η χωροθέτηση εγκαταστάσεων βιομάζας, βιοαερίου ή βιορρευστών μπορεί να επιτρέπεται στις ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών και στις ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων του ν. 4685/2020, εφόσον υπάρχει γειτνίαση με την απαιτούμενη πρώτη ύλη. Δεν επιτρέπεται όμως στις περιοχές αποκλεισμού που τυχόν περιλαμβάνονται στις ζώνες αυτές ούτε σε έργα περιβαλλοντικής κατηγορίας Α1 (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/21.2.2022 (Βæ841)).

Γενικότερα, εντός προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 η χωροθέτηση επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς προστασίας ή, ελλείψει αυτού, σύμφωνα με την εγκεκριμένη Ειδική

Περιβαλλοντική Μελέτη.

Η μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης η οποία εκπονείται για τα έργα εντός των περιοχών NATURA συνεκτιμά και την ύπαρξη σημαντικών περιοχών για τα πουλιά (ΣΠΠ).

6. Υπάρχουν ειδικές απαιτήσεις για τα συνοδά έργα (ά. 20 παρ. 3);

Ναι.

Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης πρέπει να εξετάζεται η δυνατότητα υπογειοποίησης του δικτύου διασύνδεσης μέσης τάσης, όπου αυτό είναι τεχνικά και περιβαλλοντικά εφικτό.

7. Ποιες γενικές τεχνικές προϋποθέσεις χωροθέτησης ισχύουν (ά. 20 παρ. 5);

Οι εγκαταστάσεις βιομάζας, βιοαερίου και βιορρευστών οφείλουν να τηρούν τις ελάχιστες αποστάσεις από χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής που προβλέπονται στο Παράρτημα II του ΕΧΠ-ΑΠΕ.

ΣΤ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ¹⁷ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ')

1. Ποιες είναι οι περιοχές προτεραιότητας (ά. 21 παρ. 1);

Ως περιοχές προτεραιότητας για ηλεκτροπαραγωγή από γεωθερμία ορίζονται τα γεωθερμικά πεδία εθνικού ενδιαφέροντος, δηλαδή τα πεδία υψηλής θερμοκρασίας.

Περιοχές επιτάχυνσης δύναται να είναι υποσύνολο των περιοχών προτεραιότητας (ά. 21 παρ. 3).

Όσον αφορά τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ως περιοχές επιτάχυνσης θα καθορίζονται εκείνες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των απαιτούμενων δικτύων διασύνδεσης με τους σταθμούς που πρόκειται να αναπτυχθούν στις ανωτέρω περιοχές επιτάχυνσης (ά. 21 παρ. 4).

2. Ποιες περιοχές θεωρούνται κατάλληλες για γεωθερμική αξιοποίηση (ά. 21 παρ. 2);

Τα γεωθερμικά πεδία τοπικού ενδιαφέροντος (βεβαιωμένα ή πιθανά πεδία χαμηλής θερμοκρασίας), τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν για: θέρμανση ιχθυοκαλλιεργειών, θερμοκηπιακές καλλιέργειες, ξήρανση αγροτικών προϊόντων, θέρμανση και ψύξη κατοικιών, αφαλάτωση νερού, θέρμανση κολυμβητηρίων, λειτουργία λουτροθεραπευτικών εγκαταστάσεων κ.ά.

3. Ποιες είναι οι περιοχές αποκλεισμού (ά. 22);

1) Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002 και του ν. 4858/2021.

2) Ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και ζώνες προστασίας της φύσης του ν. 1650/1986 όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).

¹⁷ Ά. 2 παρ. 5: Γεωθερμικές εγκαταστάσεις: Εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από γεωθερμικά ρευστά.

Για τη λογική του ΕΧΠ – ΑΠΕ σχετικά με την χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από Γεωθερμία βλ. Παράρτημα Ι – Σχήμα 3 (Διάγραμμα 5).

- 3) Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, όπως οι τελευταίοι καθορίζονται στο από 12-6-2012 π.δ. (ΑΑΠ 229).
- 4) Πυρήνες εθνικών δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περ. 2.
- 5) Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000
- 6) Δάση, όπως καθορίζονται βάσει του υπ' αριθμ. 32/2016 π.δ..
- 7) Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
- 8) Περιοχές Άνευ Δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
- 9) Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και καθορισμένες από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου περιοχές προς ένταξη ή επέκταση σχεδίου πόλεως ή ορίου οικισμού για οικιστική χρήση, καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των περιοχών αυτών, με την εξαίρεση περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 21.
- 10) Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες, καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των περιοχών αυτών, με την εξαίρεση περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 21.
- 11) Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής, καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των περιοχών αυτών, με την εξαίρεση περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 21.
- 12) Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.
- 13) Τμήματα λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

4. Ποια ειδικά κριτήρια χωροθέτησης ισχύουν (ά. 23);

Οι αποστάσεις ασφαλείας και οι τεχνικοί περιορισμοί καθορίζονται από τον Κανονισμό Γεωθερμικών Εργασιών (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΑΠ/42138/552/2021), ανάλογα με το αν πρόκειται για πεδίο εθνικού ή τοπικού ενδιαφέροντος.

Η. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ¹⁸ (ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η')

1. Ποιες είναι οι περιοχές αποκλεισμού (ά. 24);

- 1) Κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1990 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002 και του ν. 4858/2021.
- 2) Ζώνες απολύτου προστασίας της φύσης και ζώνες προστασίας της φύσης του ν. 1650/1986 όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
- 3) Μικροί νησιωτικοί υγρότοποι, όπως οι τελευταίοι καθορίζονται στο από 12-6-2012 π.δ. (ΑΑΠ 229).
- 4) Πυρήνες εθνικών δρυμών, κηρυγμένα μνημεία της φύσης και αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περ. 2.
- 5) Οικότοποι προτεραιότητας των ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000.
- 6) Περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
- 7) Περιοχές Άνευ Δρόμων που καθορίζονται με αποφάσεις του ΥΠΕΝ.
- 8) Περιοχές εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, καθώς και καθορισμένες από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου περιοχές προς ένταξη ή επέκταση σχεδίου πόλεως ή ορίου οικισμού για οικιστική χρήση, πλην των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων εντός των οικισμών και περιοχών αυτών.
- 9) Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, λοιποί οργανωμένοι

¹⁸ Ά. 2 παρ. 20: Εγκατάσταση (Σταθμός) Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας: Εγκατάσταση η οποία περιλαμβάνει μία ή περισσότερες μονάδες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας συνδεδεμένες στο ηλεκτρικό δίκτυο και μπορεί να απορροφά, να αποθηκεύει και να εγχέει ηλεκτρική ενέργεια σε ένα ή περισσότερα σημεία σύνδεσης, σύμφωνα με τις περ. λια, λε και λστ της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

Για τη λογική του ΕΧΠ – ΑΠΕ σχετικά με την χωροθέτηση εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας βλ. Παράρτημα Ι – Σχήμα 4 (Διάγραμμα 6).

υποδοχείς ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ/ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικά πάρκα και τουριστικοί λιμένες, πλην των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων εντός των οικισμών και περιοχών αυτών.

10) Εκτός σχεδίου περιοχές στις οποίες προβλέπεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό Α' επιπέδου η ανάπτυξη χρήσεων τουρισμού – αναψυχής. Πλην των συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των κτιρίων εντός των οικισμών και περιοχών αυτών.

11) Ακτές κολύμβησης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης που συντονίζεται από το ΥΠΕΝ.

12) Τμήματα λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

2. Σε ποιες περιοχές προκρίνεται η χωροθέτηση έργων αποθήκευσης ενέργειας (ά. 25 παρ. 3);

Το ΕΧΠ θεωρεί επιθυμητή τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας:

- σε περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων των άρθρων 8 και 11 του Π.Δ. 59/2018, και
- σε περιοχές χονδρεμπορίου του άρθρου 9 του Π.Δ. 59/2018.

3. Τί ισχύει όταν η αποθήκευση συνδυάζεται με έργο ΑΠΕ (ά. 25 παρ. 1-2);

Σε περίπτωση ενσωμάτωσης συστήματος αποθήκευσης σε εγκατάσταση ΑΠΕ ή συν-εγκατάστασης σταθμού ΑΠΕ και αποθήκευσης:

- εφαρμόζονται οι κανόνες και τα κριτήρια χωροθέτησης της αντίστοιχης τεχνολογίας ΑΠΕ, και
- η περιβαλλοντική αδειοδότηση ακολουθεί τη δυσμενέστερη περιβαλλοντική κατηγορία μεταξύ των συνδυαζόμενων εγκαταστάσεων.

4. Επιτρέπεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε προστατευόμενες περιοχές, δάση ή γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (ά. 25 παρ. 5-8);

Ναι, υπό προϋποθέσεις.

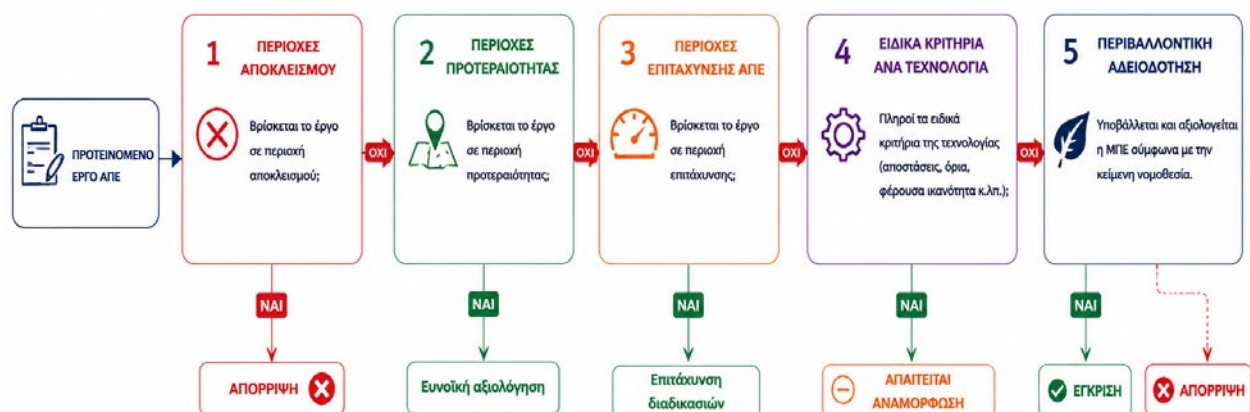
- Εντός προστατευόμενων περιοχών, η χωροθέτηση επιτρέπεται σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς προστασίας ή, ελλείψει αυτού, σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικείας Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (παρ. 5).
- Σε περιοχές Natura 2000 απαιτείται Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, η οποία συνεκτιμά και την ύπαρξη Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά (ΣΠΠ) (παρ. 8).
- Σε δάση και δασικές εκτάσεις η χωροθέτηση επιτρέπεται σύμφωνα με την κείμενη δασική νομοθεσία, τους ειδικούς όρους και περιορισμούς που ισχύουν, καθώς και τις προβλέψεις της οικείας Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (παρ. 6).
- Σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας η χωροθέτηση επιτρέπεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους ειδικούς περιορισμούς που τη διέπουν (παρ. 7).

Επιπλέον, όλες οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης οφείλουν να τηρούν τις ελάχιστες αποστάσεις από γειτονικές χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής που προβλέπονται στο Παράρτημα II του ΕΧΠ-ΑΠΕ (παρ. 4).

Ζ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΣΧΗΜΑΤΑ

1. Η ΛΟΓΙΚΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΠΕ ΣΤΟ ΕΧΠ-ΑΠΕ

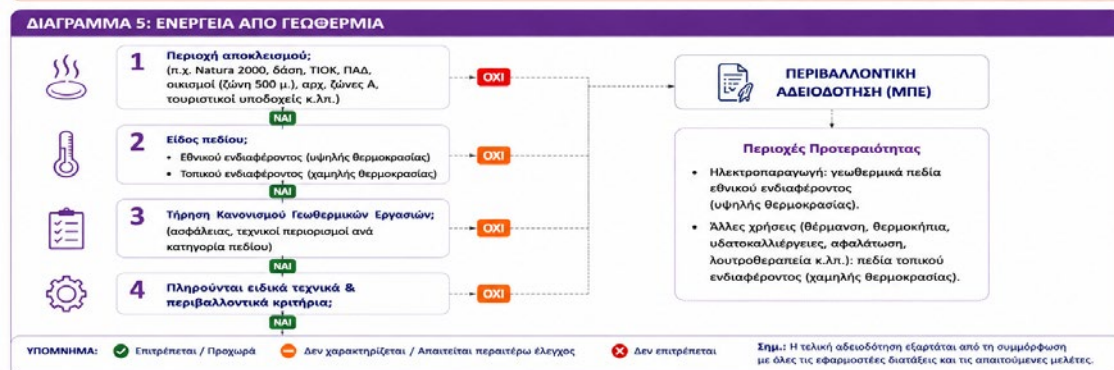
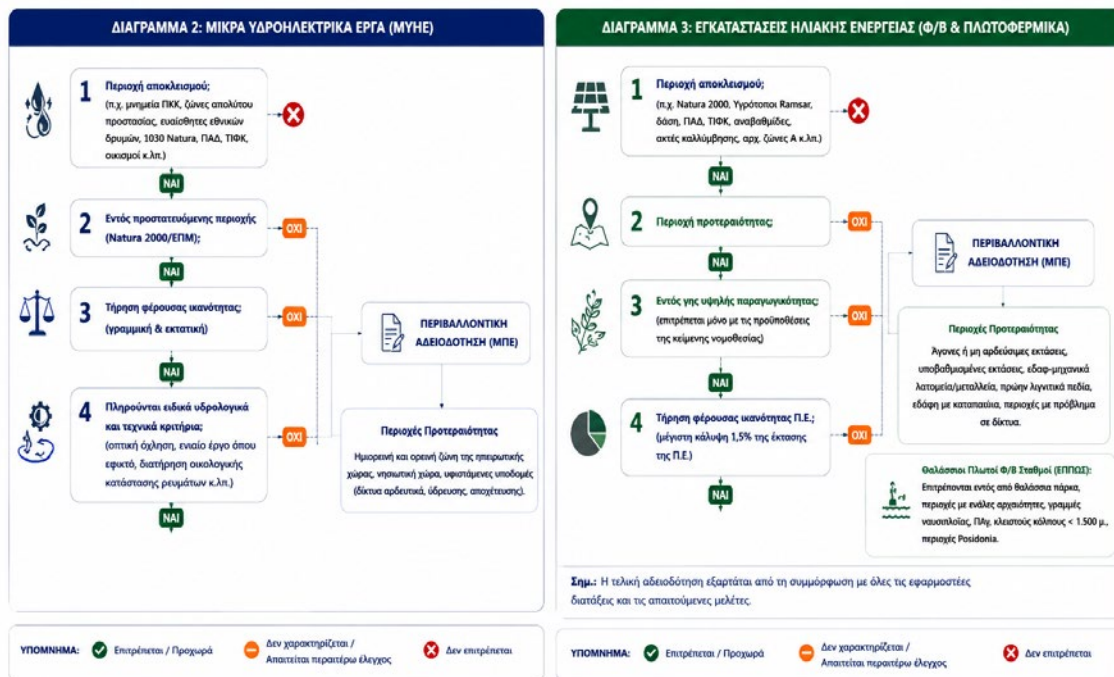
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: MASTER FLOWCHART ΕΧΠ-ΑΠΕ

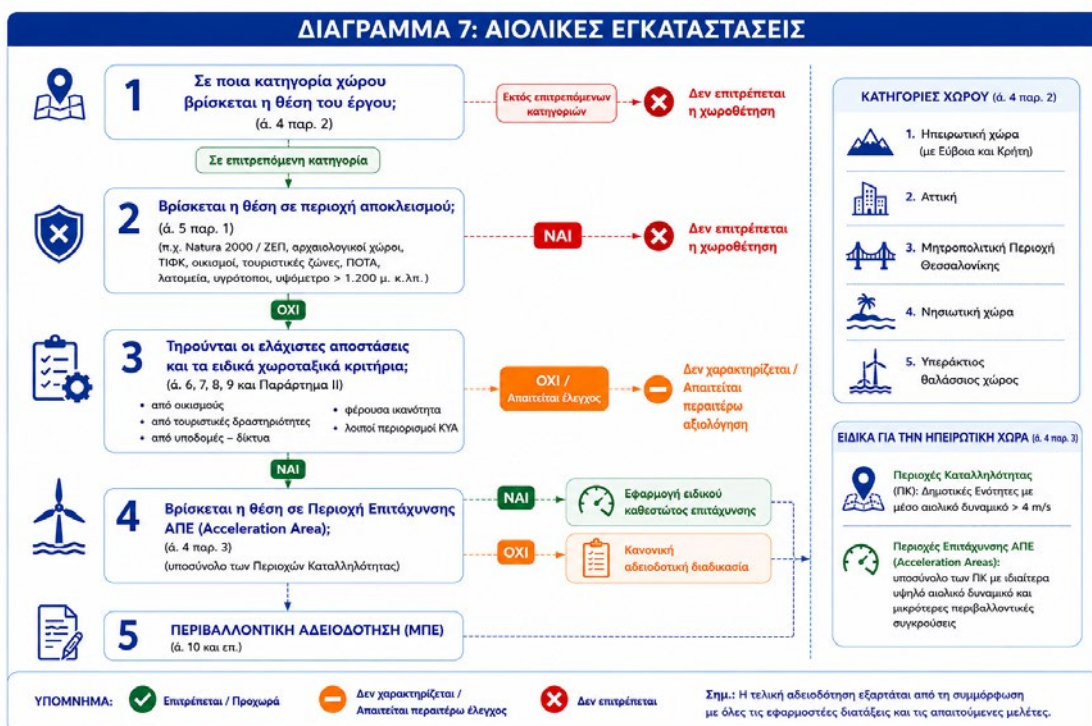
ΥΠΟΜΝΗΜΑ: Επιτρέπεται / Προχωρά Δεν χαρακτηρίζεται / Απαιτείται περαιτέρω έλεγχος Δεν επιτρέπεται

Σημ.: Η τελική αδειοδότηση εξαρτάται από τη συμμόρφωση με όλες τις εφαρμοστέες διατάξεις και τις απαιτούμενες μελέτες.

2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΜΥΗΕ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΗΛΙΑΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

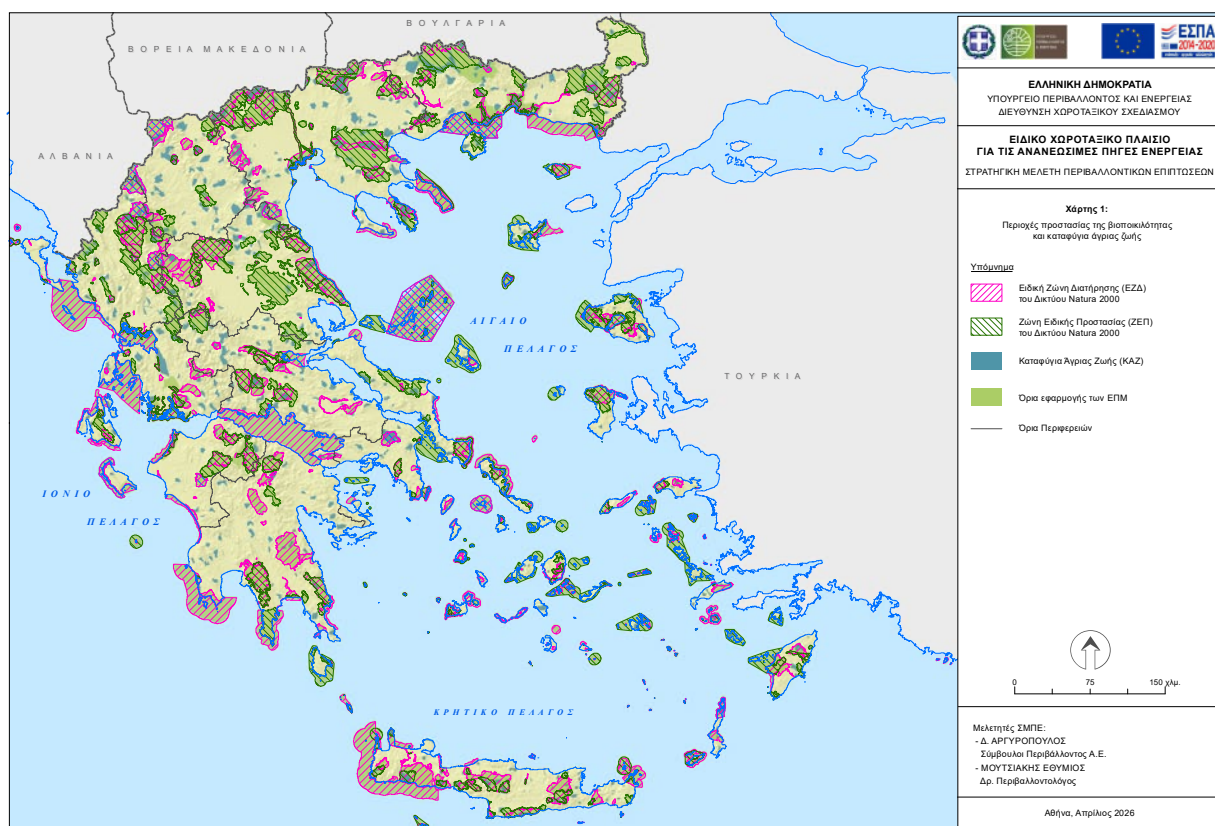

3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΒΙΟΜΑΖΑΣ/ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑΣ

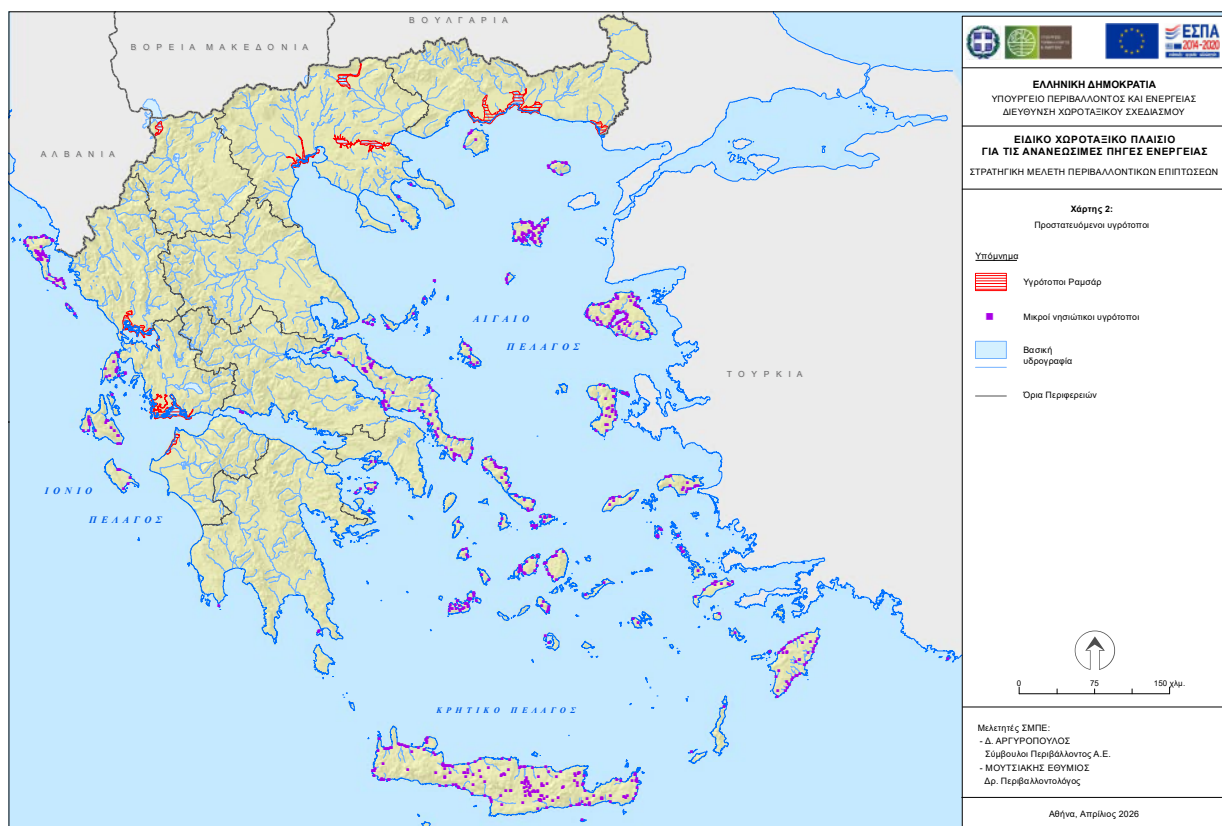

Θ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΧΑΡΤΕΣ

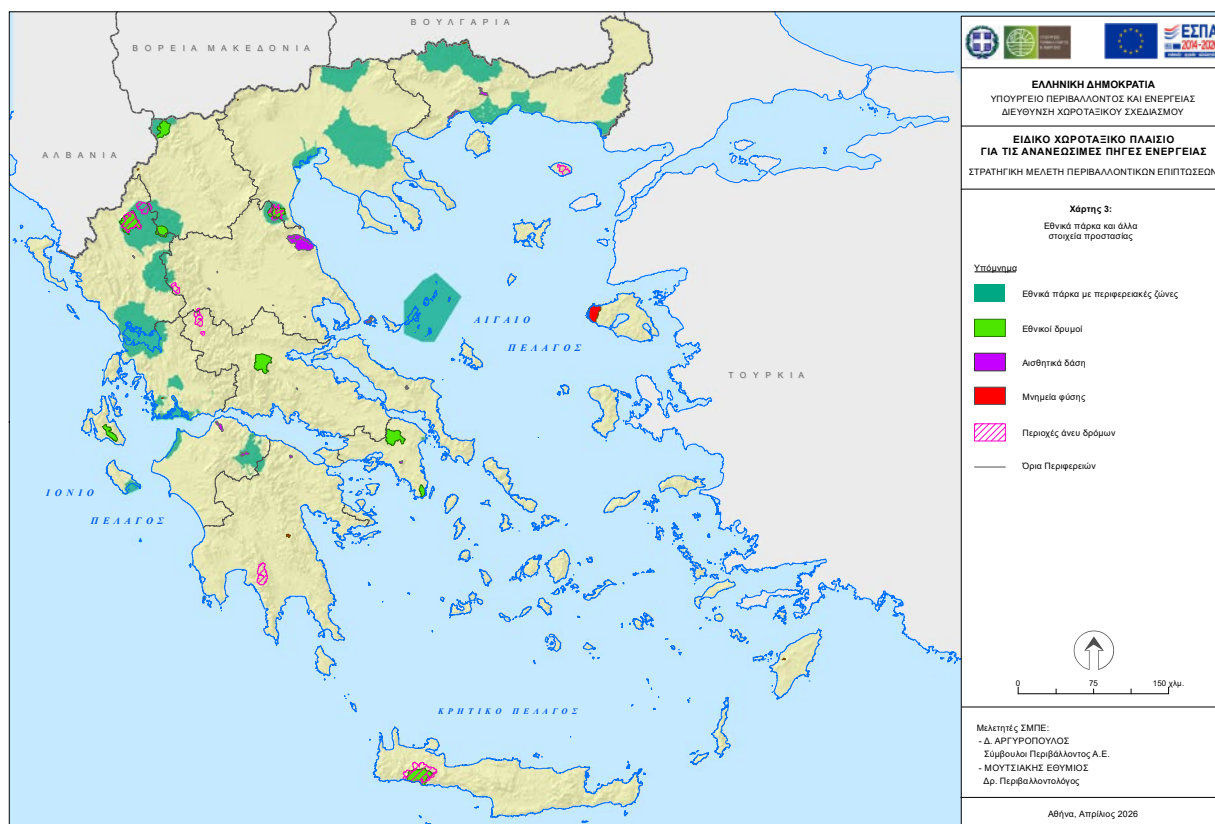
ΧΑΡΤΗΣ 1 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ

ΧΑΡΤΗΣ 2 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ

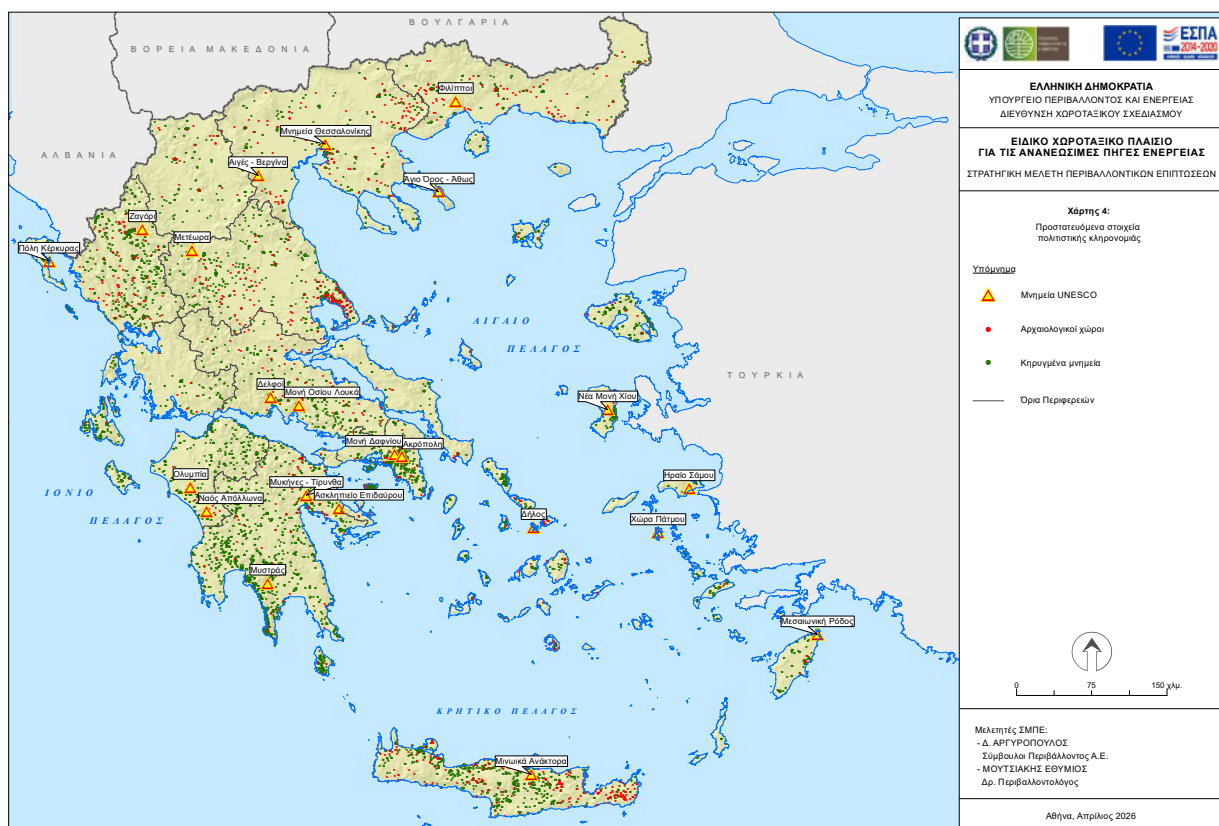

ΧΑΡΤΗΣ 3 ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

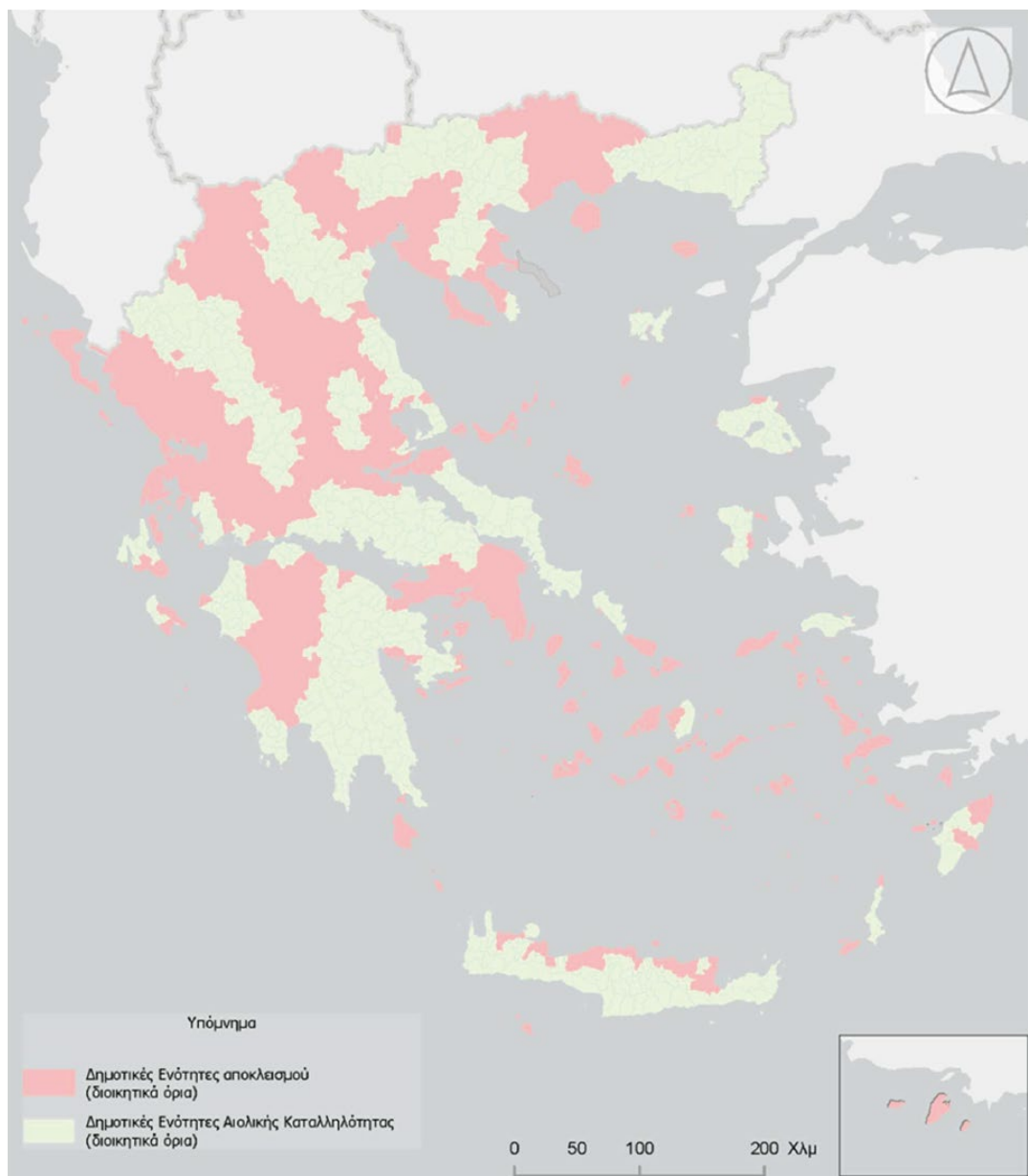
ΧΑΡΤΗΣ 4

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΧΑΡΤΗΣ 5

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΑΙΟΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Σε όλες τις περιοχές καταλληλότητας ισχύουν επιπρόσθετοι περιορισμοί (Άρθρο Πρώτο, άρθρο 5 ΕΧΠ ΑΠΕ). Αποκλείεται η χωροθέτηση αιολικών ιδίως εντός:

- α)** κηρυγμένων διατηρητέων μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, άλλων μνημείων μείζονος σημασίας, οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α.
- β)** ζωνών απόλυτου προστασίας της φύσης και ζωνών προστασίας της φύσης του ν. 1650/1986, συμπεριλαμβανομένων των Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ).
- γ)** μικρών νησιωτικών υγροτόπων.
- δ)** πυρήνων εθνικών δρυμών, κηρυγμένων μνημείων της φύσης και αισθητικών δασών που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της περιπτώσεως βα.
- ε)** οικοτόπων προτεραιότητας ΕΖΔ Δικτύου Natura 2000.
- στ)** Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), εκτός εάν, σωρευτικώς, επιτρέπεται από εγκεκριμένη ΕΠΜ και αιολικό δυναμικό >7,5 m/sec.
- ζ)** Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).
- η)** Περιοχών Άνευ Δρόμων.
- θ)** περιοχών με υψόμετρο >1.200 m.
- ι)** νησιών με έκταση <300 τ.χλμ., πλην δημοσίων υποδομών (π.χ. εγκαταστάσεις αφαλάτωσης) και εγκαταστάσεων για ασφάλεια συστήματος.
- ια)** περιοχών εντός σχεδίου πόλεως και ορίου οικισμού προ του 1923 ή <2.000 κατοίκων κ.τ.τ.
- ιβ)** Π.Ο.Τ.Α., ΠΟΑΠΔ, λοιπών οργανωμένων υποδοχέων ανάπτυξης οικιστικών ή/και τουριστικών χρήσεων (ΠΕΡΠΟ, ΠΠΑΙΠ, ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ), θεματικών πάρκων, τουριστικών λιμένων.
- ιγ)** Δ.Ε. υψηλής τουριστικής ανάπτυξης.
- ιδ)** εκτός σχεδίου περιοχών με χρήση τουρισμού – αναψυχής. Δεν αποτελούν περιοχές αποκλεισμού περιοχές αγροτικού χαρακτήρα στις οποίες επιτρέπονται μόνο αγροτουριστικές μονάδες.
- ιε)** ακτών κολύμβησης (πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας υδάτων ΥΠΕΝ).
- ιστ)** τμημάτων λατομικών περιοχών και μεταλλευτικών και εξορυκτικών ζωνών που λειτουργούν επιφανειακά.

Επιμέλεια

Δρ. Κωνσταντίνος Καρατσώλης
Δικηγόρος - Εταίρος

Ελευθερία Βολάκη
Δικηγόρος - Εταίρος, LLM

Αθηνά Ζώη
Δικηγόρος, ΜΔΕ, LLM